

Thaum yug *txog rau* 8 lub hlis

PAUB TXOG LEJ

Cov menyuam kawm txog cov lej li cas?

KEV SAIB XYUAS HLO TXOG TXOJ KEV XAM LEJ

Cov menyuam yau mus tshawb kev thiab pib los xyaum cov txuj uas yuav tsum muaj rau txoj kev ua lej ntev ua ntej lawv nkag mus kawm qib ntawv rau cov menyuam yau (elemetary). Thaum thawj cov xyoo ntawm lub neej, cov menyuam kawm suav lej, ras paub txog cov cim thiab tej qauv teeb khoom, muab hom loj me thiab ntau tsawg sib piv, thiab ras paub tej yam uas zoo sib xws thiab tej yam nyias txawv nyias. Cov menyuam tsim cov txuj no los ntawm lawv txoj kev lawv tus kheej tshawb kev thiab ua si nrog tej khoom siv thiab los ntawm tej kev sib txuas lus thiab ua si nrog rau cov neeg laus. Cov kev sib txuas lus thiab ua si txhua hnuv xws li kev suav ntiv tes thiab ntiv taw nrog rau cov neeg laus, muab ob daim txiv tsawb, thiab muab cov thoom thaub xiav thiab dawb sib txheeb nyias nyob nyias pawg pab ua rau cov menyuam txoj kev ua lej loj hlob tuaj. Cov menyuam pib txuas lus txog qhov ntau qhov tsawg los ntawm cov khoom uas yog siv cov lus hais xws li “ntau dua” thiab “loj dua.”

Thaum uas lawv loj laus tuaj lawv kawm los mus suav ob peb tug lej. Thiab lawv tsim lawv txoj kev to taub ntawm tias muaj ntau muaj tsawg los ntawm tej kev ua si xws li muab cov tais thiab khob tso rau saum rooj. Lawv cia li ras hais tias cov neeg laus siv kev suav lej nyob rau hauv lub neej txhua hnuv thiab kawm txog hais tias kev siv cov lej yog siv li cas thaum uas lawv qog cov neeg laus. Thoob cov sijhawm thaum ntxov hauv lub neej, feem coob cov menyuam yeej nyiam txog cov lej. Cov kev ua si lom zem uas muaj kev siv lej yuav muab zog rau cov menyuam txoj kev ib txwm muaj siab nyiam thiab txhawb siab rau lawv los kawm ntxiv txog cov niam tswv yim ua lej.

Paub Txog Lej

Cov Lus Qhib

Cov mosliab kawm dabtsi txog lej?

Cov menyuam uas yau zog twb pib xyaum tej yam kev txawj uas lawv yuav tsum paub los laij lej ntxov heev ua ntej lawv pib kawm ntawv. Feem ntau cov kev txawj ntawm no los ntawm tej yam lawv tau ua thiab los ntawm txoj kev lawv tau kawm thaum lawv nrog cov neeg laus.

- Cov mosliab twb tsim tau ib co tswv yim txog lej ntxov ntxov ua ntej lawm, lawv twb ua li no ua ntej lawv paub hais lus. Lawv pib thaum lawv tsoom ntsoov ua ib qho rau lub sijhawm ntawd. Lawv yuav ncav kom muab tau qhov khoom ua si uas koj cev rau lawv. Thaum nws nyob hauv ib lub chav uas muaj neeg coob coob nws yuav saib ntsoov nws txiv ib leeg thaum nws txiv taug kev los rau ntawm nws.
- Cov mosliab pib kawm los suav thaum lawv ua ub ua no txhua hnuv xws li, lawv niam lawv txiv suav lawv cov ntiv tes thiab ntiv taw, lossis thaum lawv raug nwj ob zaug, ib zaug ntawm ob sab plhu.
- Thaum cov mosliab yuav muaj 8 hli nws yuav siv ob txhais tes nyias tuav nyias ib yam khoom (ob qho khoom!) ces koj muab ib qho khoom ua si thib peb rau nws, tej zaum nws yuav muab ib qho uas nws tuav tso tseg li ntawd nws thiaj li tuav tau qhov khoom tshiab uas koj muab rau nws. Qhov no pab nws nkag siab tias “ob” yog dabtsi.

Cov lus los pab cov tsev neeg kom lawv pab tau lawv cov menyuam los nkag siab txog lej:

Ntau yam uas koj tsev neeg ua txhua hnuv yeej pab koj tus menyuam los tsim lawv txoj kev laij ub laij no thiab los paub txog lej. Nws muaj ntau lub sijhawm hauv peb lub neeg uas cov neeg laus suav ub suav no thiab cov menyuam yaus los sim suav lej thaum lawv ua si. Ntawm no yog ob peb lub tswv yim rau koj lub tsev neeg los sim:

- Thaum koj muab koj tus ntiv tes rau koj tus mosliab tuav, koj hais tau tias, “Koj tuav kuv tus ntiv tes.” Thaum koj muab ob tug ntiv tes rau nws tuav, ces koj hais tias, “Ntawm no yog ob tug ntiv tes.” Nws yeej muaj ntau lub sijhawm zoo li no rau koj los qhia txog lej li no rau koj tus mosliab.

Cov mos ab kawm los ntawm tej yam uas lawv tau sib lawv txhais tes ua dhau los lawm. Thaum uas lawv tuav koj tus ntiv tes, lawv pib tsim lub tswv yim txog kev suav lej.

- Thaum koj tau tes rau koj lub taub ntswg ces koj tau tes rau koj tus mosliab lub taub ntswg. “Ntawm no yog kuv lub taub ntswg ces ntawm no yog koj lub taub ntswg.” Qhov no yuav pab qhia tau lub tswv yim rau nws tias ib-qho-rau-ib-lub. “Ib tug neeg/ib lub taub ntswg.” Txhua tus neeg muaj ib lub taub ntswg.
- Thaum koj pub niam mis lossis raj mis rau koj tus mosliab, feem ntau peb yeej hais tias seb nws noj ntau npaum li cas. “Koj tsis ntxais mis lawm. Koj tsau plab lawm los koj xav noj mis ntxiv?”
- Thaum nws nkag mus tuav ib lub npas nrog ib sab tes ces nws ho tuav ib lub npas ntxiv nrog nws txhais tes sab tod, ces koj hais tau tias, “Koj nrhiv tau ib lub npas lawm! Tamsim no koj muaj ob lub npas, ib lub ntawm ob sab tes!”

- Thaum lub tsheb thauj khib nyiab tuaj txog thiab koj tus mosliab tau tes rau lub tsheb, tej zaum koj yuav piav tau tias, "Koj pom lub tsheb thauj khib nyiab. Nws yog ib lub tsheb truck loj heev." Nws muaj ntau lub sijhawm zoo rau koj los qhia txog tej yam loj thiab tej yam me uas nyob ib ncig rau koj tus mosliab.

Thaum peb cov lus thiab cov tswv yim tshiab txog tej yam khoom uas lawv nyiaj rau lawv, lawv tswm seem heev tuaj.

allaboutyoungchildren.org